

Sygn. akt I ACz 966/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko (spraw.)
Sędziowie:	SA Anna Pele
	SA Dariusz Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Spółki z o.o. z/s w R.**

przeciwko (...) **Spółka z o.o. S.K.A z/s w R.**

o stwierdzenie nieważności uchwał

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Rzeszowie
z dnia 15 października 2013 r., sygn. akt VI GC 347/13

postanawia:

o d d a l i ć zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy – Sąd Gospodarczy w Rzeszowie oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia roszczenia zgłoszonego w pozwie o stwierdzenie nieważności dwóch uchwał Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) Konsorcjum Sp. z o.o. S.K.A nr(...) z dnia 8.04.2013 r. i nr (...) z dnia 8.05.2013 r.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy stwierdził, że powód uprawdopodobnił roszczenie zgłoszone w pozwie, ale nie wykazał istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia – w rozumieniu art. 730¹ § 2 kpc, co skutkowało oddaleniem wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

W zażaleniu na to postanowienie powód zarzucił rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia, a mianowicie :

a. art. 730¹ § 1 i 2 kpc w związku z art. 243 kpc poprzez bezzasadne stwierdzenie Sądu, że powód nie uprawdopodobnił swojego interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia podczas, gdy w pozwie przedstawiony został obszerny i wyczerpujący materiał dowodowy, którego należała ocena nie może pozostawiać wątpliwości co do zasadności i konieczności udzielenia zabezpieczenia w niniejszej sprawie zwłaszcza przy uwzględnieniu faktu, iż ustawa nie wymaga od wnioskodawcy udowodnienia interesu prawnego, a jedynie jego uprawdopodobnienia, co powód

bezwzględnie uczynił wykazując dostatecznie realne niebezpieczeństwo nieodwracalnych i niepowetowanych strat w jego majątku i skrajnie krzywdzących dla niego skutków braku zabezpieczenia w niniejszej sprawie,

b. art. 730¹ kpc w związku z art. 233 kpc poprzez nieuwzględnienie wszystkich okoliczności sprawy i ustaleń faktycznych, przez co mylnie przyjęto, iż w niniejszej sprawie nie zaistniała przesłanka uprawdopodobnienia interesu prawnego powoda, pozwalająca na zabezpieczenie roszczenia,

c. art. 328 § 2 kpc przez jego niezastosowanie i w konsekwencji uzasadnienie przez Sąd zaskarżonego postanowienia w sposób lakoniczny i sprzeczny z przepisami prawa – polegający na braku zachowania ustawowych wymogów oraz zaniechaniu wyjaśnienia najważniejszych kwestii i rzeczywistych przyczyn oddalenia wniosku .

2. dokonanie przez Sąd błędnych ustaleń faktycznych determinujących treść wydanego postanowienia i w konsekwencji nierozpoznanie przez Sąd istoty sprawy.

Mając na uwadze powyższe zarzuty wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia w całości ewentualnie w części poprzez udzielenie przez Sąd zabezpieczenia roszczenia poprzez :

a. ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem pozwanej spółki (na podstawie art. 747 pkt. 6 kpc w związku z art. 755 § 1 zd. 1 kpc),

b. ustanowienie zakazu zbywania przedmiotów i praw objętych niniejszym postępowaniem (na podstawie art. 755 § 1 pkt. 2 kpc),

w szczególności :

- praw do nieruchomości określonych w pkt. 2 lit. a – g niniejszego pozwu,

- praw z instrumentów finansowych pozwanej spółki

w tym: akcji , obligacji oraz certyfikatów uczestnictwa będących w posiadaniu pozwanej spółki,

c. zajęcie na zabezpieczenie rachunku bankowego pozwanej spółki o numerze (...) prowadzonego przez Bank (...) S.A. z/s w W. (na podstawie art. 747 pkt. 1 kpc w związku z art. 755 § 1 zdanie pierwsze kpc),

d. zajęcie praw z instrumentów finansowych pozwanej spółki w tym : akcji, obligacji oraz certyfikatów uczestnictwa będących w posiadaniu pozwanej spółki (na podstawie art. 747 pkt. 1 kpc w związku z art. 752 (1) w związku z art. 755 § 1 zdanie pierwsze kpc),

e. nakazanie wpisania stosownego ostrzeżenia w księgach wieczystych nieruchomości wskazanych w pkt. 2 lit. a – g niniejszego pozwu o udzieleniu zabezpieczenia oraz o toczącym się postępowaniu o unieważnienie uchwał Walnego Zgromadzenia

(na podstawie art. 755 § 1 pkt. 5 kpc),

f. nakazanie wpisania ostrzeżenia w Rejestrze Przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...) dla pozwanej spółki o udzieleniu zabezpieczenia z punktu 3 lit.b niniejszego pozwu oraz o toczącym się postępowaniu o unieważnienie uchwał Walnego Zgromadzenia (na podstawie art. 755 § 1 pkt. 5 kpc)

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania .

Nadto skarżący wniósł o dopuszczenie w postępowaniu zażaleniowym dowodów z dokumentów szczegółowo opisanych w zażaleniu w pkt. 1 d i akt spraw o wskazanych sygnaturach wymienionych w zażaleniu.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący ponownie przedstawił okoliczności faktyczne towarzyszące podjęciu zaskarżonych pozwem uchwał.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Rację ma skarżący zarzucając , że Sąd Okręgowy sporządzając uzasadnienie zaskarżonego postanowienia naruszył art. 328 § 2 kpc.

Lakoniczność uzasadnienia wskazuje, że Sąd nie dokonał żadnych ustaleń faktycznych, zaś ocena prawna wniosku o zabezpieczenie sprowadziła się do stwierdzenia, iż powód nie wykazał interesu prawnego w żądaniu zabezpieczenia .

W pozwie powód domaga się stwierdzenia nieważności :

1. uchwały nr(...)podjętej „ w sprawie programu emisji obligacji” ,
2. uchwały nr (...) podjętej w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości szczegółowo opisanych w jej treści na rzecz obligatariusza – Spółki (...) Spółka z o.o. S.K.A. – celem zwolnienia się z zobowiązania do zapłaty kwoty wykupu obligacji objętych złożonym oświadczeniem o wykonaniu opcji (...).

Powód twierdzi w pozwie, że obie uchwały są nieważne z przyczyn i w okolicznościach szczegółowo opisanych w uzasadnieniu pozwu.

Z akt sprawy wynika, że uchwała nr (...) stanowiła podstawę do zawarcia w dniu 10.05.2013 r. umowy o świadczenie w miejsce wykonania pomiędzy emitentem obligacji (pозwaną spółką) i jedynym obligatariuszem – S. (...). z o.o S.KA. Na mocy tej umowy (k. 115 i nast.) doszło do zbycia na rzecz (...) Sp. z o.o. S.K.A. prawa użytkowania wieczystego dwóch nieruchomości i prawa własności pięciu nieruchomości, których dotyczyła uchwała nr (...)z dnia 8 maja 2013r., a o stwierdzenie nieważności której powód wystąpił w pozwie w niniejszej sprawie.

Bezsporne jest, że powód domaga się zabezpieczenia roszczeń o charakterze niepieniężnym. Sposób zabezpieczenia żądany przez wnioskodawcę musi być adekwatny do treści roszczenia i okoliczności faktycznych.

Art. 755 § 1 kpc daje Sądowi dużą swobodę w wyborze zabezpieczenia powództwa. Sąd może to uczynić w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna odpowiedni. Na tej płaszczyźnie nie panuje jednak pełna dowolność.

Oceniając ogólnie wskazane przez powoda sposoby zabezpieczenia roszczenia o stwierdzenie nieważności dwóch uchwał pozwanej spółki można odnieść wrażenie, że powód żądając zabezpieczenia zmierza do uniemożliwienia pozwanej spółce pozbywania się majątku. Sposoby zabezpieczenia nie są jednak adekwatne do roszczenia , z którym wystąpił.

W pierwszej kolejności należało ocenić wniosek o ustanowienie zabezpieczenia przez nakazanie wpisania ostrzeżenia w Rejestrze Przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy KRS pod Nr (...) dla pozwanej spółki o udzieleniu zabezpieczenia – na podstawie art. 755 § 1 pkt. 5 kpc.

Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym, jak również akty wykonawcze, nie przewidują tego typu wpisów w rejestrze spółki. Nie można przenieść instytucji wpisu ostrzeżenia znanej z ksiąg wieczystych na grunt funkcjonowania KRS, który takiej instytucji nie zna. W tej sytuacji zawnioskowany sposób udzielenia zabezpieczenia nie mógł być uwzględniony.

Udzielenie zabezpieczenia przez ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem pozwanej spółki oraz przez zajęcie rachunku bankowego – to typowe sposoby zabezpieczenia roszczeń pieniężnych . Zabezpieczenie w postaci postanowienia zarządu polega na tym – ogólnie rzecz ujmując – że dochody uzyskiwane w toku prowadzenia zarządu będą przeznaczane na zabezpieczenie wierzyciela. Podobny skutek uzyskiwany jest przez zabezpieczenie w drodze zajęcia rachunku bankowego. Oba te sposoby zabezpieczenia to celowe jedynie w razie wystąpienia o zabezpieczenie roszczeń pieniężnych. Wprawdzie przepis art. 755 § 1 kpc nie wyłącza dla zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych – to jednak należy ocenić wnioskowany sposób zabezpieczenia przez pryzmat celu wytoczonego powództwa – w niniejszej sprawie – o stwierdzenie nieważności uchwał spółki – i ewentualnego skutku uwzględnienia takiego powództwa.

W ocenie Sądu Apelacyjnego oba sposoby zabezpieczenia powództwa nie pozostają w związku z celem wniesionego powództwa, co skutkuje oddaleniem wniosków o zabezpieczenie powództwa w powyższy sposób.

Żądanie udzielenia zabezpieczenia przez ustanowienia zakazu zbywania praw z instrumentów finansowych pozwanej spółki, w tym : akcji, obligacji oraz certyfikacji uczestnictwa będących w posiadaniu tej spółki także nie jest uzasadnione.

Przede wszystkim należy zauważyć, że ani akcje ani certyfikaty uczestnictwa nie są objęte postępowaniem, to zaś jest warunkiem udzielenia zabezpieczenia we wskazany sposób, a co wynika wprost z treści art. 755 § 1 pkt. 2 kpc.

Odnosnie obligacji - wprawdzie powód domaga się stwierdzenia pozwem nieważności uchwały Nr (...) z dnia 8 kwietnia 2013r. w sprawie programu emisji obligacji, to jednak sposób określenia zabezpieczenia „przez zakazanie zbywania obligacji będących w posiadaniu pozwanej spółki” jest daleko nieprecyzyjny. Nie daje podstaw do udzielenia przez Sąd zabezpieczenia w sposób realny do wykonania. Nie jest rzeczą Sądu doprecyzowywanie wskazanego sposobu zabezpieczenia. To na powódzie występującym z wnioskiem o zabezpieczenie spoczywa obowiązek precyzyjnego określenia sposobu zabezpieczenia . Obligacje są popularnym instrumentem finansowym, co oznacza, że w posiadaniu pozwanej spółki mogą znajdować się różne obligacje wyemitowane przez podmioty wymienione w art. 2 ustawy z dnia 29.06.1995 r. o obligacjach (Dz. U z 2001, poz. 1300 t.j.).

W ten sam sposób należało ocenić i tym samym - oddalić żądanie zajęcia praw z instrumentów finansowych pozwanej spółki, w tym akcji , obligacji oraz certyfikatów uczestnictwa będących w posiadaniu pozwanej spółki . Niezależnie od tego, co już wyżej wskazano (daleko nieprecyzyjny wniosek) należy zauważyć , że istotą wskazanego sposobu zabezpieczenia jest zapewnienie możliwości wykonania późniejszego orzeczenia. Chodzi tu o uniemożliwienie sprzedaży akcji i obligacji w sytuacji, w której prawa do nich są przedmiotem sporu .W niniejszej sprawie pozew dotyczy roszczenia innego niż pieniężnego. Nie można zatem żądać ustanowienia – co do zasady – zabezpieczenia ma akcjach, skoro nie są one przedmiotem sporu .

Niezasadny jest także wniosek o udzielenie zabezpieczenia przez ustanowienie zakazu zbywania praw do nieruchomości opisanych w pkt. 2 lit. a – g i nakazanie wpisania stosownego ostrzeżenia w księgach wieczystych dotyczących tych nieruchomości .

Przede wszystkim należy zauważyć, że sam powód przyznaje i wykazuje, że nieruchomości opisane w pozwie zostały już zbyte umową z dnia 10.05.2013 r. na rzecz podmiotu, który nie jest stroną niniejszego postępowania. Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia może dotyczyć wyłącznie stron postępowania. Nie jest możliwe ustanowienie zakazu zbywania nieruchomości podmiotom, które postępowaniem zabezpieczającym nie są objęte . Uwzględnienie takiego wniosku spowodowałoby, że podmiot na który Sąd nałożyłby obowiązek zakazu zbywania praw z nieruchomości nie miałby możliwości złożenia środka zaskarżenia, czy też skorzystania z uprawnień określonych w art. 742 kpc, bowiem legitymacja czynna z tego artykułu przysługuje wyłącznie osobie obowiązanej, a takim nie jest osoba trzecia nie uczestnicząca w procesie .

Reasumując powyższe Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie powoda uznając, że zawnioskowane przez niego sposoby zabezpieczenia roszczenia o stwierdzenie nieważności uchwał – roszczenia o charakterze niepieniężnym nie są adekwatne do treści roszczenia i okoliczności faktycznych przedstawionych w uzasadnieniu pozwu (art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 1 kpc).